

Namdalseid kommune

Årsberetning 2018

Rådmannens forslag 28.03.2018

Innhold

1. FORORD	3
2. ØKONOMISK RESULTAT OG NØKKELTALL FRA REGNSKAPET	3
2.1 HOVEDOVERSIKT DRIFTSREGNSKAPET	3
2.2 RESULTATUTVIKLING 2011 – 2018	8
2.3 FELLESINNTÆKTENE	8
2.4 RENTER OG AVDRAG, INNSKUDD OG LIKVIDITET	10
2.5 LÅNEGJELD	11
2.6 INVESTERINGSREGNSKAPET	12
3. LIKESTILLING, ETIKK OG INTERNKONTROLL.....	15
3.1 LIKESTILLING.....	15
3.2 ETISK STANDARD I VIRKSOMHETEN.....	16
3.3 INTERNKONTROLL.....	16
4. ØKONOMISK RESULTAT I DRIFTSENHETENE	17
5. UTVIKLINGEN FRAMOVER	19
5.1 ENDRINGER I RAMMEBETINGELSENE	19
5.2 OPPFYLLING AV ØKONOMISKE MÅLTALL	20

1. Forord

Årsberetning for 2018 følger opplegget fra tidligere år. Det innebærer at rapporteringen legges frem i to saker som fremmes for politisk behandling. Årsberetningen består hovedsakelig av den pliktige rapporteringen etter gjeldende lover og forskrifter med hensyn til økonomisk resultat. En fylldigere rapportering for tjenesteområdene fremgår av årsmeldingen.

Begrunnelsen for at en har valgt å dele rapporteringen i to, er ønske om en tydeligere årsberetning i forhold til økonomisk rapportering samtidig som en ønsker å gi en god virksomhetsrapportering. Praktiske hensyn taler også for en slik deling.

Nøkkeltall for ressursbruk og tjenesteresultat rapporteres også gjennom KOSTRA. Nøkkeltall fra KOSTRA er tilgjengelig på et senere tidspunkt enn regnskapet. De supplerer årsberetningen og brukes som grunnlag for neste langtidsbudsjett.

2. Økonomisk resultat og nøkkeltall fra regnskapet

2.1 Hovedoversikt driftsregnskapet

I tusen kroner (negativt tall betyr inntekt eller overskudd og positivt tall utgift.) Positivt avvik betyr merinntekt eller innsparing, og negativt avvik inntektssvikt eller merutgift)

Tekst	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Avvik 2018
Økonomisk oversikt drift				
Driftsinntekter				
Brukerbetalinger	7 669	7 303	6 592	366
Andre salgs- og leieinntekter	16 701	15 563	16 205	1 137
Overføringer med krav til motytelse	22 819	18 811	22 389	4 008
Rammetilskudd og inntektsutjevning	90 244	90 576	88 651	-332
Andre statlige overføringer	8 234	7 960	5 078	274
Andre overføringer	461	142	359	319
Inntekts- og formuesskatt	32 121	31 066	31 111	1 055
Eiendomsskatt	5 198	5 345	5 125	-147
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	183 448	176 766	175 512	6 681
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter	95 871	95 958	94 076	-86
Sosiale utgifter	16 541	17 863	17 270	-1 322
Kjøp av varer og tj. som inngår i produksjonen	26 367	24 280	24 969	2 087
Kjøp av varer og tj som erstatter egenproduksjon	13 073	13 140	13 803	-67
Overføringer	17 315	17 044	17 529	271
Avskrivninger	7 705	7 705	7 032	0
Fordelte utgifter	-2 659	-2 655	-3 351	-4
Sum driftsutgifter	174 213	173 335	171 328	879
Brutto driftsresultat	9 234	3 432	4 184	5 802

Tekst	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Regnskap 2017	Avvik 2018
Finansinntekter				
Renteinntekter og utbytte	799	564	590	235
Mottatte avdrag på utlån	14	69	56	-55
Sum eksterne finansinntekter	813	633	646	180
Finansutgifter				
Renteutgifter og låneomkostninger	3 365	3 557	2 760	-192
Avdrag på lån	6 602	6 602	6 182	0
Utlån	0	0	0	0
Sum eksterne finansutgifter	9 967	10 159	8 942	-192
Resultat av eksterne finanstransaksjoner	-9 154	-9 526	-8 297	372
Motpost avskrivninger	7 705	7 705	7 032	0
Netto driftsresultat	7 786	1 611	2 919	6 175
Interne finanstransaksjoner				
Bruk av udisponert fra tidligere år	4 018	4 018	2 196	0
Bruk av disposisjonsfond	1 612	1 612	1 583	0
Bruk av bundne fond	1 680	615	845	1 066
Sum bruk av avsetninger	7 310	6 244	4 624	1 065
Overført til investeringsregnskapet	611	611	556	0
Avsatt til dekning underskudd fra tidligere år	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	4 087	4 087	2 265	0
Avsatt til bundne fond	3 066	3 158	704	-92
Sum avsetninger	7 764	7 855	3 525	-92
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	7 332	0	4 018	7 332

Regnskapsresultatet

Regnskapet viser et positivt netto driftsresultat på 7 786 tusen mot budsjettet 1 611 tusen, dvs. et positivt avvik på 6 175 tusen. For å få en bedre oversikt over resultatet korrigert for midlertidige aktiviteter (prosjektrelatert aktivitet) som finansieres over fond, vises det til en detaljert oppstilling nedenfor.

	2017	2018
Netto driftsresultat ihht. årsregnskapet	2 919 020	7 785 762
- Bruk av bundne fond	845 426	1 680 015
+ Avsetning til bundne fond	703 872	3 066 148
= Korrigert netto driftsresultat	2 777 466	9 171 895

Resultat etter interne finanstransaksjoner viser et regnskapsmessig mindreforbruk på 7 332 tusen. Det ligger både positive og negative avvik bak resultatet, og noen av de største er:

- Merinntekt skatt med 1 055 tusen
- Merinntekt fra rammetilskudd og inntektsutjevningen med 332 tusen.
- Merinntekt sykkelønnsrefusjoner med 1 650 tusen og øvrige statlige refusjoner 944 tusen
- Mindreutgift til sosiale kostnader med 1 322 tusen
- Mindreutgift til renter på lån og merinntekt på innskudd med samlet 426 tusen.
- Mindreforbruk til samkommunen med 534 tusen
- Mindreforbruk til fastlønn og lønn renhold 768 tusen
- Merforbruk til kjøp av forbruksmaterieell med 986 tusen og strøm med 651 tusen.

Driftsresultatet er betydelig bedre enn budsjettet, og godt over anbefalt minimumsnivå. Et positivt resultat bidrar til å styrke handlingsrommet og tåle uforutsette kostnader innenfor det en har av avsetninger. Det vises til kap. 6.2 økonomiske måltall. For å få et realistisk bilde av resultatet generert fra ordinær drift, må en korrigere for ekstraordinære inntekter og utgiftsreduksjoner og ekstraordinære utgifter og inntektsreduksjoner.

Netto driftsresultat viser 7 786 tusen. Dette tilsvarer et resultat på 4,2 % av brutto driftsinntekt, noe som ligger godt over et anbefalt nivå på 1,75 – 2,0 % for å opprettholde en sunn økonomi over tid. Regnskapet viser et betydelig bedre resultat enn budsjett. En vil understreke at driftsresultatet på overordnet nivå viser at driftsenhetenes produksjon av velferdstjenester har vært som planlagt. Det er også grunn til å påpeke at innsparingsbehovet i gjeldende økonomiplan, fortsatt er en realitet som det må settes fokus på. Det bør fortsatt være et mål å øke kommunens økonomiske buffer for å stå godt rustet til de store planlagte investeringene i planperioden, samt nå målsetningene i forbindelse med kommunesammenslåingen. Videre er det påkrevet å kunne tåle en økning i rentenivået som en nå ser komme og som er varslet. Dette bør skje ved en tydelig prioritering innen tjenestetilbudet, effektiv drift og en offensiv satsing innen regionsamarbeidet. Videre er det viktig at en utnytter de inntektsmulighetene en har innenfor gjeldende regelverk. Det betyr at ikke regulerte avgifter og egenbetaling i størst mulig grad bør være til selvkost og alle inntektsmuligheter må vurderes både m.h.t. nivå og omfang.

Fellesinntektene

I løpet av året ble budsjettet for fellesinntektene justert opp med 461 tusen. Av dette ble rammetilskuddet økt med 54 tusen og inntektsutjevningen ble økt med 272 tusen.

Anslaget på skatteinntektene fra lønn og formue ble økt med 135 tusen med bakgrunn i nasjonale prognoser for skatteinntektene. På slutten av året økte skatteinntektene mer enn anslått. Økningen skyldes hovedsakelig tilpasninger til endringer i regelverket og var vanskelig å forutse. Anslaget på skatteinntektene viste seg å være for lavt og ble 1 055 tusen over budsjett og inntektsutjevningen ble 583 tusen under budsjett. Kommunen fikk 32,121 mill. i inntekt fra skatt på inntekt og formue i 2018 mot 31,111 mill. i 2017.

Rammetilskuddet ble på 77,030 mill, som er 251 tusen over budsjett.

Lønnsområdet

Samlet kostnad for lønnsområdet er 112,412 mill. Det er 1 067 tusen høyere enn 2017. Regnskapet viser en mindreutgift i forhold til revidert budsjett på 1 408 tusen samlet for lønnsområdet inkludert sosiale kostnader. Utgiftene til fastlønn var på 75,072 mill. Dette er 521 tusen lavere enn budsjett. Kostnadene til lønn vikarer, ekstrahjelp og midlertidig

engasjement var på 12,922 mill., et merforbruk over budsjett på 147 tusen. Budsjett for lønn til vikarer, ekstrahjelp og midlertidige stillinger ble økt med 1 196 tusen i løpet året. Bruk av overtidslønn var på 1 049 tusen, dette er 306 tusen over budsjett. Bruken av overtidslønn var på 1 528 tusen i 2017.

Samlede lønnsutgifter eksklusiv pensjon og arbeidsgiveravgift viser en økning på 1 796 tusen fra 2017 til 2018. Til dekning av de ulike lønnsoppgjørene i 2018 ble det avsatt 1 800 tusen i opprinnelig budsjett. Dette ble økt med 987 tusen i 2. budsjettjustering i 2018. I 2018 var det et hovedoppgjør som resulterte i en årslønnsvekst på 2,4 % i kommunesektoren generelt. Det ble gjennomført normal årlig lønnsregulering for arbeidstakere i kap. 3 og 5. Dette gjelder ansatte med kun lokal lønnsfastsettelse (fagpersonell i kapittel 5 og ledere i kapittel 3)

Brutto lønnsutgift til sykevikarer er 3 830 tusen, en reduksjon på 1 082 tusen fra 2017. Netto utgift for vikarer ved sykdom og fødselspermisjon etter fradrag av trygderefusjon er på minus (mer i refusjon enn lønnskostnader) 1 478 tusen, noe som er 2 239 tusen høyere, bedret balanse mellom vikarutgift og refusjon, enn i 2016.

Andre inntekter og utgifter

Budsjettet for brukerbetalinger, andre salgs- og leieinntekter og overføringer med krav til motytelse ble justert opp med 462 tusen i løpet av året, hvor de største enkeltelementer er refusjon fra staten, først og fremst til kompetansetiltak og omsorgstjenestene, med til sammen 1 057 tusen, økt husleie med 312 og økte avgiftsfrie salgsinntekter med 110 tusen. Budsjett for refusjon for konsultasjoner og refusjon fødselspenger ble justert ned i løpet av året med henholdsvis 300 tusen og 875 tusen.

Regnskapet viser at driftsrelaterte inntekter ble 6 681 tusen høyere enn budsjett, noe som skyldes økte refusjoner fra staten med 3 482 tusen, økte skatteinntekter med 1 055 tusen, økte salgs- og leieinntekter med 1 137 som de største enkeltelement.

Budsjettet for kjøp av varer og tjenester ble justert opp med 4 829 tusen til 37,4 mill. i løpet av året. De største endringene var kjøp av tjenester fra andre kommuner med 2 223 tusen, husleie og lisensutgifter med 797 tusen, forbruksmateriell og inventar og utstyr med 1 460 tusen, utgifter til vedlikehold med 293 tusen og brøyting og strøing med 400 tusen.

Regnskapet viser at utgiftene til kjøp av varer og tjenester ble 2 020 tusen høyere enn budsjett. De viktigste årsakene er merforbruk til kjøp av forbruksmateriell og inventar og utstyr med 986 tusen, merforbruk på strøm med 651 tusen, merforbruk på materiell til vedlikehold på 419 tusen, mer kjøp av tjenester fra selskap der kommunen er medeier med 405 tusen og merforbruk til brøyting og strøing med 255 tusen. Målet med lavere energiutgifter ble ikke nådd og kostnaden var 80 tusen høyere enn i 2017.

Avskrivninger

Alle varige driftsmidler avskrives ihht. retningslinjer i regnskapsforskriftene. I kommuneregnskapet utgiftsføres også avdrag på eksterne lån, og avskrivningskostnadene nøytraliseres derfor før endelig resultat framkommer.

Finansområdet

Mindreutgifter på finansområdet utgjør 372 tusen. Renteinntektene var 235 tusen høyere enn budsjettet og renteutgiftene var 192 tusen lavere enn budsjettet. Mottatte avdrag på utlån var 55 tusen lavere enn budsjettet. Avdragsbetalingen er som budsjettet og utgjør 6 602 tusen og

er innenfor kravet som Kommuneloven stiller mht. at gjenstående løpetid for kommunens samlede gjeld ikke skal overstige den veide levetiden for kommunens anleggsmidler.

Interne finanstransaksjoner

Avsetning til disposisjonsfond med 4 087 tusen er som budsjettet, men 3 741 tusen høyere enn opprinnelig budsjett. Budsjettøkningen ble vedtatt i forbindelse med disponeringen av regnskapsmessig mindreforbruk i 2017 på 4 018 tusen samt en reduksjon i avsetning ved budsjettjusteringen 1. tertial med 277 tusen.

Bruk av disposisjonsfond er som budsjettet med 1 611 tusen. Budsjettet bruk ble økt med 1 602 tusen i budsjettjusteringen i første tertial og økt med ytterligere 10 tusen i budsjettjusteringen i andre tertial.

Avsetning til bundne driftsfond på 3 066 tusen er 92 tusen under budsjett og skyldes i hovedsak økte avsetninger til prosjektaktiviteter med øremerket finansiering og avsetninger innen selvkostområdet. De største avsetningene gjelder flyktningetjenesten 1 898 tusen, flere prosjekter innen undervisningstjenesten med til sammen 641 tusen, innen kreftomsorgen med 300 tusen og innen renovasjonstjenesten med 90 tusen.

Bruk av bundne fond er 1 680 tusen som er 1 065 tusen høyere enn budsjett. Av dette er 80 tusen, 355 tusen mindre enn budsjett, innenfor oppvekstområdet. Det var ikke budsjettet og ble ikke brukt bundne fond innen de administrative tjenestene. Det var ikke budsjettet, men det ble brukt 96 tusen i bundne fond innen kultur. Innen VAR området ble det brukt 1 478 tusen, 1 463 tusen mer enn budsjettet.

Kommunen hadde ved årsskiftet et disposisjonsfond på 13,806 mill., tilsvarende 7,5 prosent av driftsinntektene, en økning på 0,9 prosent fra i fjor. Disposisjonsfondet er 2 475 tusen høyere enn ved forrige årsskifte. Disposisjonsfondet har økt over de to siste årene med 3 157 tusen, men forholdsvis mindre enn da det var på sitt høyeste i 2010 med 9,9 prosent. I tillegg er regnskapet for 2018 gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk på 7 332 tusen. Den likvide situasjonen for kommunen er tilfredsstillende, men det er viktig å følge utviklingen da stort premieavvik binder mye likviditet. Det kan bli behov for å foreta avsetning for å møte premieavviket som er på 11 541 tusen, en økning med 1 389 tusen fra 2017. Det kan være gode argumenter for at avsetningen på disposisjonsfond minimum bør være på størrelse med premieavviket. Premieavviket er forskjellen mellom betalte og regnskapsførte pensjonskostnader.

Systemendringer - endringer i inntektssystemet for kommunene

Samlet rammetilskudd er som vanlig korrigert for endringer i oppgavefordelingen mellom forvaltningsnivåene, regelendringer, nye oppgaver og innlemminger av øremerkede tilskudd o.a.

I forbindelse med behandlingen av kommuneproposisjonen for 2018 ble det foretatt noen mindre endringer i inntektssystemet for kommunene. Dette er vurdert til ikke å gi vesentlige effekter for Namdalseid.

2.2 Resultatutvikling 2011 – 2018

<i>Beløp i tusen kroner)</i>	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto korr. driftsresultat (korrigert for avskrivninger)	9 109	8 655	17 853	10 517	10 137	12 297	11 216	16 940
Korrigert for tilskudd til Næringsfond	-150	0	0	0	0	0	0	0
Korr. bruk av Næringsfond	53	0	0	0	0	0	0	0
Korr. bto. driftsresultat	9 012	8 655	17 853	10 517	10 137	12 297	11 216	16 940
Renteutgifter	-3 318	-3 381	-3 562	-4 470	-4 139	-3 612	-2 760	-3 365
Renteinntekter	1 309	1 119	908	1 270	903	790	590	777
Avdrag lån og utlån	-5 334	-5 326	-7 039	-6 177	-6 066	-7 737	-6 182	-6 602
Avdrag utlån	149	135	110	80	88	30	56	14
Korr. nto. driftsresultat	1 818	1 202	8 270	1 220	923	1 768	2 920	7 764
Andel av bto. driftsres. som medgår til å finansiere netto renter og avdrag	79,8%	86,1%	53,7%	88,4%	90,9%	85,6%	74,0%	54,0%

For en oversikt over avsetning og bruk av fond vises det til note 15 i regnskap 2018.

Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren har anbefalt en resultatgrad på 1,75 – 2,0 % for at kommunen skal ha nødvendig handlingsrom og kunne bevare formuen. Årets resultat er høyere enn anbefalingene. Resultatet er bedre enn budsjettert og de målsettinger kommunestyret har vedtatt gjennom sin behandling av K-sak 61/17 *Nye Namsos – Handlingsprogram med Økonomiplan 2020-2021* hvor det ble vedtatt et mål med netto driftsresultat på 2 prosent. Det er viktig at en oppnår en resultatgrad på minimum anbefalt nivå da kommunen er sårbar for uforutsette hendelser og behovet for ressurser til å dekke tilleggsbevilgninger en allerede kjenner.

God budsjett disiplin, herunder kontroll på lønnskostnadene og nødvendig prioritering, er svært viktig for å oppnå tilfredsstillende resultat og derigjennom oppnå ytterligere bedret finansiell stilling for å møte uforutsette hendelser, store investeringer som er planlagt og for å kunne betjene det akkumulerte premieavviket og forventet økte rentekostnader.

2.3 Fellesinntektene

Skatt på formue og inntekt i 2018

Det vises til hovedoversikten i kapittel 2.1.

Skatteinntekter (siste seks år)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pr. innbygger i Namdalseid (kroner)	16 564	16 785	16 592	18 943	19 530	20 266
Pr. innbygger i landet (kroner)	25 027	25 226	26 443	28 733	29 779	30 693
I forhold til landsgjennomsnittet	66,2%	66,5%	62,7%	65,9%	65,9%	66,0%

Målt mot gjennomsnittlig skatteinntang pr. innbygger i landet, har Namdalseid sin andel variert noe over tid, men er grovt sett ca. 60 - 65 prosent av landsgjennomsnittet.

Løpende inntektsutjevning

Inntektsutjevningen ble gjennom første budsjettrevisjon 2018 justert til aktuelt folketall pr. 01.01.18, samt endelig vedtak i statsbudsjett, med en økning på 93 tusen. I andre budsjettjustering ble inntektsutjevningen økt med ytterligere 180 tusen. Inntektsutjevningen ble på 13 214 tusen for 2018, 583 tusen under budsjett. Skatt på inntekt og formue ble på 32 121 tusen, 1 056 tusen over budsjett.

Skatteveksten på landsbasis ble noe høyere for kommunene enn prognosene i Nasjonalbudsjett for 2018 tilsa og 3,8 % høyere enn 2017. Statens politikk er at kommunene får beholde merinntekter hvis skatteinntang blir høyere enn prognosert, på den annen side blir ikke skattesvikt kompensert.

Tabellen nedenfor illustrerer forskjellen mellom vårt skattenivå i 2018 på 66,0 % av landsgjennomsnittet (Namdalseid), og en kommune med samme folketall som ligger på landsgjennomsnittet i skatteinntang.

Skatt og inntektsutjevning totalt, og pr. innbygger

	Namdalseid	Landssnitt	Forskjell
Skatteinntang (tusen kroner)	32 121	48 648	16 527
Inntektsutjevning (tusen kroner)	13 428	0	13 428
Sum (tusen kroner)	45 549	48 302	2 753
Skatt og inntektsutjevning pr. innbygger (kroner)	28 738	30 693	1 958

Gjennom inntektsutjevningen oppnår Namdalseid 93,6 % av landsgjennomsnittet i skatt og skatteutjevning.

Hvis Namdalseid hadde hatt en skatteinntang på landsgjennomsnittet i 2018 med kr 30 693 pr. innbygger, ville det ha gitt 2,8 mill mer i fellesinntekter til kommunen.

Rammetilskudd

Tusen kroner (eksklusiv inntektsutjevning som er vurdert sammen med skatteinntektene)

	Regnskap 2018	Budsjett 2018	Avvik fra budsjett	Regnskap 2017
Rammetilskudd	77 030	76 779	251	75 415
Tilskudd investering grunnskolereformen	77	130	-53	136
Tilsk. inv. Omsorgsboliger og kirkebygg	291	290	1	297
Sum	77 398	77 199	199	75 848

Rammetilskuddet ble 251 tusen over budsjett, tilskudd investering omsorgsboliger og kirkebygg ble 1 tusen overbudsjett og tilskudd investering grunnskolereformen viser et negativt avvik med 53 tusen.

Skattedekningsgrad (Tusen kroner)

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Skatteinntekter	23 009	26 508	28 142	28 132	27 278	30 725	31 111	32 121
Skatt på eiendom	778	776	3 784	4 975	4 958	5 016	5 125	5 198
Rammetilskudd	74 719	75 810	80 934	82 588	83 367	84 719	88 651	90 244
Skatt og rammetilskudd	98 506	103 094	112 860	115 695	115 603	120 460	124 887	127 563
Brutto driftsutgift	127 201	135 828	148 053	151 697	150 918	158 813	164 296	166 508
Skattedekningsgrad	18,7%	20,1%	21,6%	21,8%	21,3%	22,5%	22,1%	22,4%
Skatt og rammetilskudd								
i forhold til brutto utgifter	77,4%	75,9%	76,2%	76,3%	76,6%	75,9%	76,0%	76,6%

Andelen av driftsutgiftene som har vært finansiert med skatteinntekt og rammetilskudd, er forholdsvis stabil over tid. Endringene i skatteinntekter, både absolutt og relativt, skyldes i stor grad endringer i inntektssystemet. Det er store variasjoner i skattegrunnlaget mellom kommunene, noe som skaper ulikheter i inntektsnivå. Ulikheter i skattegrunnlaget blir, til forskjell fra ulikheter i utgiftsbehov, bare delvis utjevnet gjennom inntektsutjevningen. Ulikt inntektsnivå er en viktig forklaring på ulikt tjenestetilbud i kommunene. For å sikre en jevnere fordeling av inntekter mellom kommunene, og derigjennom utjevne uønsket forskjeller i tjenestetilbud, blir skatteinntektene i stor grad utjevnet mellom kommunene. Namdalseid er en forholdsvis skattesvak kommune og hadde skatteinntekter på 66,0 % av landsgjennomsnittet i 2018, men kom opp på 93,6 % av landsgjennomsnittet gjennom kompensasjonsordningen.

Fellesinntektenes andel av finansieringen har de siste årene vært på 75-77 %, dette særlig grunnet veksten i rammetilskuddet som innlemmingen av øremerkede midler har bidratt til og innføringen av generell eiendomsskatt f.o.m. 2013.

2.4 Renter og avdrag, innskudd og likviditet

Av lånemassen på 218,1 mill. er 52,3 mill, som utgjør 24,0 %, knyttet til fastrenteavtale på 1,75 %. Denne avtalen går til 3/7-20. Denne avtalen ble inngått i 2017. For en detaljert oppstilling av låneporteføljen med tilhørende rentebindingsavtaler og gjenværende løpetid vises til egen tabell.

Den flytende renta er knyttet delvis til 3 mnd-NIBOR og delvis p.t.-rente. Den flytende renta har vist en stigende tendens i første halvår, stabil gjennom sommeren og med en ytterligere stigning på høsten for så å holde seg stabil ut året. Utviklingen for 3-mnd-NIBOR viste en stigende tendens i begynnelsen av året, for så falle litt utover året med en markant stigning utover høsten mot årsskiftet. 3-mnd NIBOR var på et nivå på ca. 1,18 % i mars og var nede på ca. 0,98 % midt på sommeren for så å stige til ca. 1,28 % i desember. Dette er markedsrenten før bankenes påslag. Netto rentekostnad har et mindreforbruk på 426 tusen.

Utvikling i netto renteutgifter 2011 – 2018 (tusen kroner)								
År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Renteutgifter	3 318	3 381	3 562	4 470	4 139	3 612	2 760	3 365
Renteinntekter	-1 309	-1 119	-908	-1 270	-903	-790	-590	-799
Netto renteutgifter	2 009	2 262	2 654	3 200	3 236	2 822	2 171	2 565

Kommunens likvide midler forvaltes av Sparebank1 Midt-Norge, som også de øvrige MNS-kommuner benytter. Innskuddsmidler er knyttet til NIBOR-1 mnd rente. I 2018 var gjennomsnittlig nominelle NIBOR-1 mnd. rente 0,89 %. Kommunens helårige effektive rente på innskudd var 1,49 %. Det er vanskelig å finne plasseringer som gir vesentlig meravkastning uten at en kommer i konflikt med rammene for risiko som kommunen har vedtatt i økonomi- og finansreglement.

2.5 Lånegjeld

I Juni 2018 refinansierte kommunen flere små lån i Kommunalbanken til et større lån. Det nye lånet er et avdragsfritt lån med forfall 17.12.2035. Dette innebærer at en betaler ned på dette lånet ihht. kommunestyrets vedtak og innenfor Kommunelovens bestemmelser. Kommunens lånegjeld er i 2018 økt med 22 708 tusen kroner. Lånegjelden som andel av brutto driftsinntekt økte fra 111,3 % til 118,9 %.

Utvikling i lånegjeld 2011 – 2018 (eks. gjeld vedr. pensjonsforpliktelser), beløp i tusen kr.)

År	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lånegjeld	110 306	112 882	146 998	194 957	190 085	189 430	195 371	218 080

Rentevilkårene for kommunens lån pr. 31/12 2018 er slik: *(Beløp i tusen kroner)*

Bank	Saldo 31/12 2018	Løpetid	Renteavtale	Rentesats pr. 31/12 2018
Kommunalbanken	87 354	17 år	p.t.	1,85%
Kommunalbanken	11 171	8 år	3-mnd NIBOR	1,41%
Husbanken	2 006	17 år	p.t.	1,50%
Husbanken	1 591	18 år	p.t.	1,50%
Husbanken	1 279	19 år	p.t.	1,50%
Husbanken	1 364	20 år	p.t.	1,50%
Husbanken	932	21 år	p.t.	1,50%
Husbanken	1 955	22 år	p.t.	1,50%
Husbanken	2 000	1+22 år	p.t.	1,58%
KLP Kreditt AS	3 885	9 år	p.t.	1,95%
KLP Kreditt AS	6 221	15 år	p.t.	1,95%
KLP Kreditt AS	6 120	15 år	p.t.	1,95%
KLP Kreditt AS	52 277	34 år	Fastrente til 3/7-20	1,75%
KLP Kreditt AS	13 151	2+25 år	p.t.	1,95%
KLP Kreditt AS	30 000	30 år	p.t.	1,95%
Sum	218 080			

(Der løpetid er angitt med to tall viser det første avdragsfri periode)

Beregningsgrunnlag for kapitalkostnader i selvkosttjenestene de fem siste år (i tusen kroner)

	2014	2015	2016	2017	2018
Vann og avløp	11 292	10 653	10 561	10 391	10 221
Omsorgsboligene 1997	6 210	5 940	5 670	5 400	5 130
Omsorgsbolig 2001	286	276	265	255	245
Omsorgsboligene 2003	9 294	8 891	8 489	8 087	7 685
Omsorgsboligene 2009*	7 555	7 209	7 168	7 127	7 086
Omsorgsboliger Trøaveien	3 603	3 503	3 403	3 303	3 203
Statland Alderspensjonat	2 673	2 574	2 391	0	0
Trygdeboliger 1983	155	138	121	104	87
Sum som inngår i beregning av selvkost. tjenestene	41 068	39 184	38 068	34 667	33 657

*Andel av Kløvertunet som tilhører omsorgsboliger.

En vesentlig del av lånemassen knytter seg til prosjekter som er selvfinansierende. Dette gjelder innenfor vann- og avløpsområdet og omsorgsboligene. Ovenfor er det inntatt en oversikt som viser beregningsgrunnlaget for kapitalkostnadene i selvkost-tjenestene. Ved beregning av kalkulatoriske renter på VAR-området, benyttes 5-årig swaprente med påslag av 0,5 prosent. Gjennomsnittsberegningen bidrar til å redusere de store svingninger på kapitalkostnadene. Rentesats for 2018 er 2,37 %.

2.6 Investeringsregnskapet

De største investeringene som ble gjennomført i 2018, var bygging av Namdalseid skole og idrettsbygg med en kostnad på 40,56 mill., investeringer i forbindelse med oppryddingen etter raset på Statland med 10,12 mill., oppgraderingen av Rosset vannbehandlingsanlegg med 967 tusen, gatelys i kommunale boligfelt med 733 tusen og maling og renovering av 97-bygget på helsetunet med 690 tusen. Samlet investering i bygg og anlegg utgjorde 54 726 tusen mot 49 400 tusen i revidert budsjett og 96 594 tusen i opprinnelig budsjett.

Aktiviteten har stort sett vært som forutsatt, men det ble foretatt store budsjettjusteringer i løpet av året og flere prosjekt ble trukket. De største endringene som skyldes forsinkelser, var utbyggingen av Namdalseid skole hvor rammen ble redusert med 55,0 mill. Oppryddingen etter raset på Statland er enda ikke helt ferdigstilt. Prosjektet ble budsjettert med en kostnadsramme på 10,1 mill. hvor mesteparten ble finansiert med tidligere avsatte skjønnsmidler. Rammene for skilting av kommunale veger på 1 mill., ny inntaksledning på Rosset vannrenseanlegg og nytt brannvarslingsanlegg på kommunehuset med 500 tusen, ble trukket.

Investeringene er finansiert med 47,8 % eksterne lån, 15,4 % fra tilskudd til investeringer, 15,2 % i kompensasjon for merverdiavgift, 12,6 % fra bruk av avsetninger, andre inntekter med 1,7 % og overføring fra driftsregnskapet med 0,9 %, til sammen 93,5 %. Regnskapet er gjort opp med en udekket kostnad på 4 353 tusen. Finansiering av udekket kostnad må vedtas av kommunestyret i forbindelse med behandlingen av regnskapet for 2018.

Hovedtall fra investeringsregnskapet (tusen kroner)

	Regnskap 2018	%	Regnskap 2017	%
Investeringer bygg og anlegg	54 726	81,5	23 473	70,1
Utlån og forskutteringer	347	0,5	140	0,4
Kjøp av aksjer, herav innskudd KLP 439 tusen	10 975	16,3	611	1,8
Avdrag på lån	690	1,0	1 028	3,1
Dekning av tidligere års prosjekt	211	0,3	0	0,0
Avsatt til ubundne fond	205	0,3	0	0,0
Avsatt til bundne fond	0	0	8 238	24,6
Sum investeringer	67 155	100	33 489	100
	Regnskap 2018	%	Regnskap 2017	%
Eksterne lån	32 068	47,8	15 081	45,0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	238	0,4	54	0,2
Tilskudd	10 350	15,4	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	10 197	15,2	3 451	10,3
Avdrag på utlån og refusjoner	889	1,3	14 136	42,2
Andre inntekter	0	0,0	0	0
Sum eksternt finansiering av årets prosjekt	53 742	80,0	32 722	97,7
Overført fra driftsregnskapet	611	0,9	556	1,7
Bruk av fond med mer	8 449	12,6	0	0
Sum finansiering	62 802	93,5	32 722	99,4
Udekket/udisponert	-4 353	-6,5	-211	-0,6

Investeringsprosjekt i 2018

I henhold til retningslinjene for føring av investeringsregnskapet avlegges det regnskap for alle investeringsprosjekt i forbindelse med årsavslutningen selv om de går over flere år.

Prosjekt (beløp i tusen kroner)	Regnskap 2018	Budsjett (end) 2018	Udisp/ Overskr.
Renovering Namdalseid skole/idrettsbygg	40 557	35 000	-5 557
Ras Statland 2014	10 117	10 105	-12
Bølgedemper Statland	221	173	-49
Renovering kjøkken Vangstunet	346	350	4
Inventar og utstyr Samfunnshuset	361	375	14
Renovering kommunal bolig	0	95	95
Maling og renovering 97-bygget	690	625	-65
Renovering kommunehuset	0	231	231
Gatelys kommunale veger	733	711	-22
V Forfilter vannbeha.anl. Rosset	967	1 000	33
Trykkøkningsanlegg Nord-Setter	269	350	81
Overvåkingssystem pumpestasjoner	385	385	0

Budsjett for prosjekteringen av ny skole og idrettsbygg i Bjørgan ble justert ned med 55,0 mill. Grunnet noe raskere fremdrift enn forutsatt ved årsskiftet, ble kostnadene 5 557 tusen over budsjett.

Kostnadene med utbedringer etter raset på Statland viser et merforbruk på 12 tusen. En forventer at staten vil dekke kostnadene fullt ut fratrukket kommunens egenandel på 419 tusen. Prosjektet er betydelig forsinket, men det forventes avsluttet i 2019.

Etablering av bølgedemper på Statland ble meldt avsluttet i 2017, men det var behov for ytterligere tiltak som ble gjennomført i 2018. Det ble bevilget 173 tusen og prosjektet er nå ferdigstilt med en kostnad på 49 tusen over budsjett.

Renovering av kjøkken i Vangstunet barnehage ble gjennomført, men ikke helt ferdigstilt før utgangen av året.

Anskaffelse av stoler og bord i samfunnshuset er gjennomført som planlagt.

Tiltaket med oppgradering av terrasser på kommunale boliger, samt noen mindre tiltak på uteområdet i Vangstunet, er bare delvis gjennomført og kostnadene er ført i driftsregnskapet.

Maling og skiftning av deler av bordkledning på 97-bygget på helsetunet er gjennomført som planlagt. Kostnaden ble 65 tusen over budsjett.

Renoveringstiltaket på kommunehuset gjelder ventilasjonsanlegg. Dette er utsatt og planlegges gjennomført senere.

Utbyggingen av gatelys på kommunale veger går over flere år og ble noe mer omfattende enn planlagt. Budsjettet ble økt med 211 tusen til 711 tusen og viser et merforbruk på 22 tusen.

Tiltakene innenfor selvkostområdet, utskifting av forfilter på vannbehandlingsanlegget på Rosset, trykkøkningsanlegget på Nord-Setter og overvåkingssystem på pumpestasjoner er stort sett gjennomført som planlagt og innenfor bevilgningene.

Samlet bevilgning til de gjennomførte prosjekt utenom skoleutbyggingen var på 14,1 mill. og samlet avvik på disse prosjektene var på 15 tusen. Det er et merforbruk i investeringer i bygg og anleggsmidler på ca. 10,8 % i forhold til revidert budsjett.

Det vises for øvrig til note 19 i regnskapet for en detaljert oversikt over investeringsprosjekt som har gått over flere år.

3. Likestilling, etikk og internkontroll

3.1 Likestilling

Stillinger, fordeling på kjønn, deltid og ledere

Kjønnsfordeling blant ansatte som har arbeidsavtale med Namdalseid kommune, fordeling av deltidsstillinger og kjønnsfordeling av ledere 2018, og utviklingen fra 2017 til 2018

	2016			2017			2018		
	Alle	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn	Alle	Kvinner	Menn
Antall faste ansatte	208	163	45	187	149	38	183	152	31
Antall årsverk	154,8	120,2	34,62	145,8	117,32	28,54	149,35	122,74	26,61
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i %	74,4	73,8	76,9	77,94	78,67	75,11	81,62	80,75	85,84
Enhetsledere	6	4	2	6	5	1	6	5	1
Adm. Ledere	6	1	5	6	1	5	5	1	4

Per 01.08.2018 var det 183 ansatte fordelt på 149,35 årsverk totalt (faste og midlertidige ansatte) som fordeler seg med 83,06 % kvinner og 16,94 % menn.

Det er en gjennomsnittlig stillingsstørrelse samlet sett på 81,62 %, og det er en økning i stillingsstørrelse fra 74,4 % i 2016. Stillingsandel for kvinner har gått opp fra 73,8 % i 2016 til 78,67 % i 2017 og til 80,75 % i 2018. For menn har stillingsstørrelsen gått opp fra 76,9 i 2016 til 85,84 % i 2018.

Deltid og likestilling er blant flere saker som det er en mer aktiv topartsdrøfting på i kommunen, og som involverer politisk nivå. Kommunen sin omsorgstjeneste har arbeidet med nye turnusløsninger, samt at det er større bevissthet rundt utlysning av hele/ større stillinger.

Vi har en ubalanse i kjønns sammensetningen blant administrative ledere med flere menn, men har en tilsvarende ubalanse blant enhetsledere med flere kvinner. Samlet sett er det en god balanse mellom kjønnene på ledernivå.

Lønnsforskjeller for kvinner og menn

Gjennomsnittslønn og lønnsutvikling for kvinner og menn 2010 - 2018, utenom tilleggslønn

Ny tabell etter korrigerings med 1 still. pr. pers

Tidspunkt	Gjennomsnittlig årslønn kvinner	Økning i %	Gjennomsnittlig årslønn menn	Økning i %	Alle	Økning i %
01.08.2010	357 577		376 138		366 858	
06.06.2012	385 824	7,90	414 041	10,06	399 933	9,02
01.05.2014	411 181	6,57	446 719	7,89	428 950	7,26
01.05.2015	426 038	3,61	463 869	3,84	433 865	1,15
01.05.2016	440 171	3,32	466 846	0,64	445 723	2,73
01.08.2017	452 350	2,77	473 030	1,32	456 508	2,42
01.08.2018	461 749	2,08	482 070	1,91	465 191	1,90

I perioden 2010 til 2018 har gjennomsnittlig årslønn for kvinner økt med 26,50 % mens økningen for menn i samme periode er 25,74 %.

Lønnspolitikken vår skal bidra til å ivareta likebehandling i lønsspørsmål.

Bygningsmasse og tilgjengelighet

Kommunen ferdigstilte nytt sykehjem og helsesenter i 2015. Dette bygget er lagt til rette i tråd med kravene til universell utforming slik at alle skal kunne bevege seg i bygget uten å møte barrierer. Bygging av ny skole og idrettshall er planlagt ferdig i slutten av 2019. Dette vil gi en bedring av standarden på skolen. Det er god tilgjengelighet til samfunnshus og kommunehus, og det er heis til offentlige kontor som ligger i 2. etasje og i underetasjen av samfunnshuset.

3.2 Etisk standard i virksomheten

Kommunen har et etisk reglement som er integrert i kvalitetssystemet. Der står det blant annet at: *«Kommunen legger stor vekt på redelighet, ærlighet og åpenhet i all sin virksomhet. Både folkevalgte og ansatte har ansvar for å etterleve dette prinsippet. Som forvaltere av samfunnets fellesmidler stilles det spesielt høye krav til den enkelte medarbeiders etiske holdninger i sin virksomhet for kommunen. Alle plikter lojalt å overholde de lover, forskrifter og reglementer som gjelder for kommunens virksomhet.»*

I kommunens arbeidsgiverpolitikk 2015- 2024 er de fire verdiene tillit, respekt, åpenhet og lojalitet trukket fram. Verdigrunnlaget er en felles plattform for hvordan ansatte opptrer utad, i forhold til samarbeidspartnere og i forhold til hverandre som kolleger.

3.3 Internkontroll

Kommunens internkontrollsystem er elektronisk og er tilgjengelig gjennom kommunens intranett for alle ansatte. Kommunens internkontrollsystem er under kontinuerlig utvikling. Kommunen har et elektronisk system der ansatte kan registrere avvik og forbedringsmeldinger, og der ledere kan følge opp avvik og på en enkel måte ta ut rapporter og legge frem for ulike utvalg.

Kvalitetssystemet inneholder organisering, reglement, prosedyrer og rutinebeskrivelser innenfor de ulike sektorer og enheter, med en kapittelstruktur som er lik for alle delene av kommunal tjenesteyting.

Fast rapportering knyttet til helse, miljø og sikkerhet gjennomføres i tertialrapportertene og i årsmeldingen. Det rapporteres på framdrift på handlingsplaner i arbeidet med helse, miljø og sikkerhet, inkluderende arbeidsliv, nærværsutvikling, avvik, forbedringsmeldinger og tiltak som er satt i verk.

Oppvekstsektoren har et aktivt medvirkningsapparat for både barn, elever og foreldre, både i form av samarbeidsutvalg og elevundersøkelser. Det arbeides også aktivt i topartssamarbeidet med ansattes organisasjoner i forhold til lover og avtaleverk. Det er gode strukturer for medvirkning både på overordnet nivå og ute i de ulike delene av organisasjonen.

Kontrollutvalget har hatt god aktivitet, og har avgitt sin årsmelding for 2018 til kommunestyret.

4. Økonomisk resultat i driftsenhetene

I løpet av året ble alle driftsenhetene tilført budsjettressurser fra sentraladministrasjonens budsjett for å dekke merutgifter pga lønnsoppgjør og kompetansetiltak. Følgende oppstilling redegjør for reelle endringer av rammene for drift vedtatt av kommunestyret og reelle avvik mellom regnskap og justert driftsbudsjett i 2018. VAR-området og finansielle forhold knyttet til bruk og avsetning til fond er holdt utenfor.

Rammene til driftsenhetene ble økt med netto 1 515 tusen gjennom politiske justeringer av budsjettet. Tilleggsbevilgninger utgjorde 2 957 tusen og budsjettreduksjoner 1 442 tusen.

De viktigste tilleggsbevilgningene gjaldt:

- 1.tertial:
- Økte lønnskostnader ved Namdalseid skole til spesialundervisning.
- Økte kostnader og reduserte inntekter til legetjenesten, samt økte kostnader til BPA med til sammen 1 030 tusen
- Økte kostnader til institusjonsdrift i omsorg med 1 030 tusen, hovedsakelig til kjøp av institusjonsplass i andre kommuner og kjøp av tjenester fra vikarbyrå.
- Reduserte husleieinntekter i kommunale boliger og kontorlokaler med netto 428 tusen.

- 2.tertial:
- Økte lønnskostnader ved Namdalseid skole med netto 114 tusen til spesialundervisning.
- Avsetning til fond flyktningetjenesten med 394 tusen.

De viktigste budsjettreduksjonene gjaldt:

- 1.tertial:
- Vakanse i Vangstunet barnehage med netto 250 tusen
- Redusert avsetning til bundet fond innen flyktningetjenesten for å dekke inn økte kostnader på andre tjenester, hovedsakelig kommunale boliger med 385 tusen
- Reduserte fastlønnsutgifter i hjemmesykepleien med 126 tusen.

- 2.tertial:
- Vakanse i Vangstunet barnehage med 434 tusen.
- Økt statlig medfinansiering av ressurskrevende tjenester med 177 tusen.

Endringer i rammene pga lønnsvekst, pensjonssatser, vikarutgifter i forbindelse med sykdom og svangerskap, kompetansetiltak og trygderefusjoner er ivaretatt gjennom justeringer mot sentraladministrasjonens budsjettposter for dette. Slike endringer påvirker normalt ikke den reelle rammen for aktivitet og er dermed ikke gjenstand for politisk behandling.

Resultat, budsjett og avvik – netto driftsutgift for driftsenhetene, (tall i tusen kroner)

Driftsenhet/ funksjon	Resultat			Avvik 2018	
	Regnskap 2018	Revidert Budsjett	Regnskap 2017	Merforbruk	Mindreforbruk
Namdalseid skole	14 640	14 874	14 477		233
Statland skole	3 725	3 873	3 757		148
Vangstunet og Stjerten barnehage	8 093	8 453	7 810		360
Flyktingetjenesten	-710	-22	-1 035		688
Kultur og service	2 994	3 044	2 611		50
Helse og familie	14 190	13 596	14 093	-593	
Omsorg, institusjonstjenester	20 629	20 363	20 965	-266	
Omsorg, hjemmetjenester	15 516	15 780	15 731		264
Eiendom og teknisk, ekskl. VAR	11 693	11 763	11 696		71
Sum	90 770	91 724	90 105	-859	1 814

Regnskapet viser et samlet mindreforbruk på 954 tusen. Hovedinntrykket er at driftsenhetene har god økonomistyring.

Mindreforbruk utgjør 1 814 tusen. De viktigste innsparingene skyldes:

- Innsparing i undervisningstjenesten ved Namdalseid skole med 182 tusen til kjøp av varer og tjenester, samt 64 tusen i fastlønn.
- Lavere utgifter enn budsjett til fastlønn med 75 tusen og varer og tjenester med 76 tusen er viktigste årsaker til innsparingen ved Statland skole.
- Lavere personalkostnad og utgifter til varer og tjenester enn budsjettet er viktigste årsaker til innsparingen på Stjerten og Vangstunet barnehage med 360 tusen.
- Mindreforbruk med 688 tusen innen flyktingetjenesten grunnet lavere kostnader til kjøp av voksenopplæringstjeneste og mindre utgifter enn budsjett i introduksjonsordningen og delvis at deler av kostnadene er belastet øvrige tjenester, men budsjett ligger på flyktingetjenesten.
- Innsparingen innen hjemmebasert omsorg skyldes hovedsakelig lavere lønnsutgifter i hjemmesykepleien og dagsenteret, samt lavere driftsutgifter til trygghetsalarmer.

Budsjettoverskridelsene utgjør 859 tusen og skyldes:

- Merforbruk innen helse og familie skyldes hovedsakelig økte kostnader til tjenestekjøp og mindre egenbetaling i legetjenesten, høyere lønnskostnader innen tjenesten for hjelp til hjemmeboende, samt økte kostnader til støttekontakter.
- Merforbruk innen institusjonsbaserte omsorgstjenester med 266 tusen skyldes hovedsakelig høyere lønnskostnader både i omsorgstjenesten og kjøkkenet, samt kjøp av mer vaskeritjenester, mindre vederlagsbetaling for fast opphold i institusjon og lavere refusjonsinntekter fra andre kommuner.

5. Utviklingen framover

5.1 Endringer i rammebetingelsene

Sammenslåing av kommunene Fosnes, Namsos og Namdalseid pr 01.01.2020 vil påvirke rammene for tilbudet til innbyggerne. I perioden fram mot sammenslåing vil organisering og tjenestestruktur bli utredet og fastlagt basert på intensjonsavtalen mellom kommune. Inntektene fra Staten i den nye kommunen er relativt godt avklart. Det vil være en overgangsperiode på 15 + 5 år der den nye kommunen i stor grad beholder inntektene med utgangspunkt i inntektsnivået i dagens kommuner i 2016. Intensjonsavtalen legger opp til at den nye kommunen allerede i 2025 skal ha nådd den økonomiske målsettingen for overgangsperioden for derigjennom å skape handlingsrom for utvikling. I tillegg jobbes det med prioriteringer for å finne reduksjoner på 1 prosent i 2020 for tilpasse driftsnivået til inntektene. Videre skal en jobbe med ytterligere prioriteringer på 3 prosent for å finne inndekning for nye tiltak.

I perioden fram mot sammenslåing vil Namdalseid kommune fortsatt måtte forholde seg til en krevende økonomisk situasjon hovedsakelig grunnet befolkningsnedgangen. Det gode regnskapsresultatet i 2018 skyldes delvis ekstraordinære forhold som ikke kommunen kan påvirke.

Kommunen har også i 2018 nytt godt av det lave rentenivået. Dette har styrket den finansielle situasjonen, men tilpasningen med en relativt stor andel av låneporteføljen på flytende rente medfører en betydelig finansiell risiko. Et stigende rentenivå vil påvirke kommunens handlingsrom og en ser at den varslede renteøkningen allerede har begynt. Dette må en ta hensyn til i langtidsplanleggingen gjennom tilstrekkelig avsetning.

Det akkumulert premieavviket økte med 1,4 mill. fra 2017 til 2018. Premieavviket representerer en stor finansiell utfordring for kommunen.

Økte låneopptak som følge av investeringer vil begrense mulighetene for å styrke rammene for øvrig drift. Dette er det tatt hensyn til i det økonomiske opplegget fremover.

Namdalseid kommune er liten i landssammenheng. Uforutsette behov kan ha stor innvirkning på kommunens handlefrihet.

Den politiske utfordringen fram til kommunesammenslåingen kan sammenfattes i følgende momenter:

- Drift av organisasjonen med et kort tidsperspektiv hvor det helst ikke skal rekrutteres ledere når noen får nye oppgaver eller slutter.
- Arbeidet med planlegging og organisering i kommunene som skal slå seg sammen legger beslag på mye administrativ kapasitet.
- Sette av tilstrekkelige økonomiske reserver til å møte uforutsette behov
- Ta hensyn til konsekvenser av planlagte investeringer knyttet til skole/idrettsbygg

Etableringen av Nye Namsos kommune, der samkommunen er avvirket, vil endre forutsetningene for den økonomiske planleggingen. Driftsutgiftene vil bl.a. avhenge av organisering av tjenestene. Dette skal prosessen fram mot sammenslåing avklare.

5.2 Oppfylging av økonomiske måltall

Kommunestyret har vedtatt mål for økonomisk situasjon. Det vises til kommunestyrets vedtak i sak 62/08 hvor følgende ble vedtatt:

1. netto driftsresultat minimum 2,5 %
2. brutto lånegjeld inntil 80 % av brutto driftsinntekt, eller brutto lånegjeld utenom selvkost mindre enn 50 % av brutto driftsinntekt
3. egenfinansiering av investeringer minimum 20 %
4. disposisjonsfond for uforutsette utgifter minimum 5 % av brutto driftsinntekt.

Økonomiske måltall	Mål	R2018	R2017
Netto driftsresultat	2,5 %	4,24%	1,66%
Brutto lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekt	80 %	118,9%	111,3%
Egenfinansiering av investeringer minimum 20 %	20 %	16,5%	12,3%
Disp.fond for uforutsette utg. min. 5 % av brutto driftsinntekt.	5 %	7,5%	6,5%

Netto driftsresultat ukorrigert er på 4,24 % for 2018. Anbefalt nivå for en sunn kommuneøkonomi er nå 1,75 – 2,0 %. Det bør være realistisk å oppnå et resultat på nivå med vedtatte måltall også over tid. Felles mål for kommunene Fosnes, Namsos og Namdalseid frem mot kommunesammenslåingen med 2 % var ambisiøst, men viser seg å være realistisk.

Når en skal sette et mål for størrelsen på disposisjonsfondet, kan det være gode grunner for å se på flere forhold enn bare driftsinntektene. Kommunens lånegjeld med tilhørende rentesikring er et forhold en bør ta hensyn til. Høy gjeld med en stor andel på flytende rente tilsier at en bør ha et forholdsvis stort disposisjonsfond for å kunne tåle svingninger i rentenivået. Videre kan størrelsen på det akkumulerte premieavviket (for tiden ca. 11,3 mill.) være retningsgivende for fastsetting av mål for størrelsen på disposisjonsfondet. Disposisjonsfondet er på 13,1 mill. ved utgangen av 2018. Dette er før disponeringen av årets regnskapsmessige mindreforbruk. På bakgrunn av kommunens gjeldssituasjon og størrelsen på premieavviket bør en søke å øke disposisjonsfondet ytterligere for å stå rustet mot eventuelle endringer i finansmarkedet og øvrige rammebetingelser.